

Universul Literar

Director: STELIAN POPESCU

REDACTIA:

No. 11, Str. Brezoianu, No. 11

ABONAMENT:

= Lei 10 Anual =

ADMINISTRAȚIA:

No. 11, Str. Brezoianu, No. 11

UN COLȚ DE VIAȚĂ

Am cunoscut o față frumoasă, careia acasă îi ziceau Bella, — poreclă ce o prindea de minune.

Avea o comoră de păr blond ca un snop de fire de aur, ondulat și mătăsoș, un chip oval și gingaș și niște ochi mari, adânci, cu priviri bizare și turburătoare.

Un corp svelt, o eleganță fină, — poate prea fină pentru condiția ei socială — căci orea o simplă croitoreasă — o făceau să fie crezută ușuratică; de fapt însă ceva pozitiv nu se putea vorbi pe socoteala ei.

Așa am lăsat-o cu câțiva ani în urmă frumoasă, de o frumusețe captivantă.

Am revăzut-o azi!

Chipul îi era palid, părul încolțit, — deși tot așa de strălucitor ca altădată — singurul rest din splendoarea trecută, — cu îmbrăcămintea neingrijită.

Trecând prin Cismigiu, am văzut-o pe o bancă lângă lac; eu un copilăș ca de vre-un an, zdrențeros și murdar.

Am trecut pe lângă ea fără s'o recunosc, fără măcar s'o privească.

M'a strigat pe nume; m'am oprit mirat și îndurerat în acelaș timp, recunoscând-o...

Cine poate înțelege durerea simțită în fața ei, care ți-a fost drag odă și pe care îl revezi nefericit?

Avea o înfățișare atât de mizerabilă, încât părea aproape bătrână, deși nu are decât 24 ani.

În câteva cuvinte îmi spuse tristele ei poveste:

„Îi iubise mult, — fatalmente trebuise să fie un oarecare el, care a jucat un rol decisiv în nefericita ei existență!

El jertfise tinerețea frumoșei, cinstea!

Într-o zi el îi spuse fără mult înconjur, fără un cuvânt de milă pentru biata victimă, că iubirea lor trebuie să se

sfârșească, de oarece dânsul se însoară.

— „Desnădejdea ce am simțit-o atunci îmi spuse, — nu ți-o pot spune.

„De ce n'am murit atunci? „Eream ca înnebunită de durere!”

După o mică pauză, în care își șterse lacrimile ce-i siruiau pe la colțurile gurii ofițite, urmă:

„De mult timp mă curta un tânăr meserias care sta alături de noi.

„Chiar în seara despărțirii de celalt, el mă opri în drum și mi zise:

— „Bella, vrei să fii nevasta mea?”

„Ce i-am răspuns nu știu; știu numai că după vreo trei săptămâni am ajuns nevasta lui, — spre mirarea tuturor.

„Dacă sunt fericită? Privește-mă!”

„Înfățișarea mea îți spune totul!

„Și arătându-mi copilășul murdar și zdrențeros, care îi adormise în brațe, continuă:

— „Iată singurul lucru care mă face să uit grozăvia mizeriei traiului meu!”

Îl mângăia ușor cu o mână, pe când pe cealaltă o trecu pe frunte cași cum ar fi voit să gonească gândurile dureroase, și se jucă cu un cârliont nebulat ce-i flutura deasupra frunții.

„Și femeea aceasta, pe care iubirea o desnădădușe, e soție e mamă nefericită și încă și astăzi, printr'o ironie a soartei, îi se mai dă supranumele de Bella.

Const. Nutzescu.

HEINRIC HEINE DONNA CLARA

*A aleadului copilă
Stă'n grădina și e seard.
In castel, de sărbătoare
Cântă veselă fanfară.*

*Nu-mi mai place astăzi danțul,
Și nici dulcea linguşire.
Nici acei ce cu un soare
Îmi găseau asemuire.*

*Nici un lucru nu-mi mai place
Dintr'o noapte cu-albă lună,
Când un cavaler cântă-a
Sub fereastra mea, din strună.*

*Mlădios era și falnic
Cu privirea îndrăznească
Se părea că-i sfântul Gheorghe
Cu palida, albă-i faţă.*

*Și gândind astfel, privirea
Și-o țintii spre-alee Clara!
Când și-o ridică, stan 'n faţă-i
Cavalerul cu chitara.*

Biserica mănăstirii Voroneșul, zidită de Ștefan cel Mare în 1488 (Bucovina).

Mână 'n mână trec șoptindu-și
De iubirea lor. Zefirul
Și mângâie 'n raza lunii
Și se 'nclină trandafirul.

Ni se 'nclină trandafirul
Și corola-i e 'nfocată
Ca un sol de-amor. Dar spune
Ce te-ai înroșit deodată.

Iară Clara îi răspunde:
M'au piscat fanșarii, dragă.
Par'car și pistrui de jidov.
Peste fața mea întreagă.

Lasă jidovii, cu-un zâmbet
Zice cavaleru 'n taină;
Floarea de migdal imbracă
Tot pământu 'n albă haină

Tot pământul îl imbracă
Și mireasma șimprăstie.
Dar iubit, al tău suflet
Mi l-ai dat cu totul mier

Da, și iau pe Dumnezeu
Răstignit în chinuri grele
De nelegiușii jidovi,
Mărtor al iubirii mele.

Las pe Domnul și pe jidovi
Zice el zâmbind. Vezi oare
Crinii polești de vase
Tremurând în depărtare?

Tremură în depărtare
Și priveșc tăcuți spre stele.
Dar adevărat fu oare
Jurământul dragei mele?

Da, adevărat, cum este
Adevăr că n'am în mine
Nici de maur, nici de jidov
Vreau strop de sânge'n vine.

Las' pe mauri și pe jidovi
Zice cavalerul iard.
Și o duce între mărșii
Inverzii de primăvară.

Și curând o învâltuește
Întro mână de iubire.
Scurtă-i vorba, băsrutul
Și s'pătunși de fericire.

Cântă'n crâng privighetoarea,
De iubire spune cântul.
Da n'ro horă, la lumina
Umplu licurici pământul.

În lufiș tacerea-i doamnă
Și abia auzi în noapte,
Freamătul de mărți și floarea
Murmurând șfioase șoapte.

Însă din castel se-aude
Falnic răsunând fanșara.
Și la braț cu cavalerul
Se trezește Donna Clara.

Este ceasul despărțirii.
Dar 'nainte de plecare.
Numele tău scump, ce-atâta
L'ai ascuns, mi-el spune oare?

Cavalerul îi zâmbeste
Și-i sdrută alba mână.
Fruntea, gura, apoi zice
Către mândra lui stăpână:

Eu, iubitul tău, sennora,
C'ntâmplarea'n față-ți scos-a
Am de tată pe rabinul
Israel din Saragossa.

Av. G. Hatmanu

Din „Heimkehr” (Cartea Cântecelor).

Și-n clipe de odihnă s'a
străduit să așterne alte
Ineruri de căt „un ceas de luptă”
care după cum spunea el
„nu se vede nu se cunaste ci
se șimțe” — căci lupta de azi
nu e luptă cinstită a grama-
zului puternic ce nu suferă
jūgul, ci-i jocul drăcesc al u-
nor minți cu planuri vârtoase
și cu totul piezișe avântu-
lui de care poate fi insufletit
un neam. Și, iată-l pe sergen-
tul Strajă mărșăluind alături
de domeniul, prețuindu-i pe
fiecare și împărțind cu ei
floarea proaspătă a veselii sau
amarul unor clipe grele.

A trăit în mijlocul „celor
de jos”, în mijlocul acelor ne-
însemnați, dar ale căror fap-
te au umplut o lume și ale că-
ror umeri țin dărj alăcătuirea
vârtoare a României Mari.

„Sergentul” cu glasul de
aur” acesta era numele Ser-
gentului Strajă Ion.

Porecla aceasta, nu și-a des-
mintit-o nici odată căci, cân-
tecul ăsta de pe buzele lui, do-
mol, sfioșnic de împodobia tă-
cerea tristă a unor nopți de
singurătate.

Și când dorul unor vremi
frumoase — când aripa unor
clipe de fericiri trecute, îl im-
bia, cântecul domol devenea
o furtună și în ochii lui citeai
năzuinți pătimașe.

În tot timpul cât ne-a fost
dat să stăm în Transilvania,
neînțetat comoara lui de cân-
tece a risipit-o pretutindeni.

Ades, la focurile ostajilor,
la odihnă el căuta întotdean-
na fără a fi rugat. Ostajii a-
veau lacrimi în ochi și-un
dram de mulțumire pentru cel
ce le cunoștea inima.

Un oarecare mi-a povestit
câte ceva din viața Sergentul-
lui Strajă și între altele cele
ce le descriu mai jos:

— Într-o seară primește
Strajă o scrisoare de-acasă,
ne-aflam în Făgăraș. Ne strin-
sesem vreo câțiva în casa u-
nui moșneag tare cum secade,
și acu era casa plină ca la șe-
zătoare de neveste, fete și
flăcăi.

A venit în mijlocul nostru
cu ochii mai adânci, mai triști
a stat deoparte cătând în jos
și ne intrând în vorbă cu ni-
meni. Când am băgat de sea-
mă că e între noi, l'a rugat
iar să ne cânte.. Și ne-a cân-
tat..

Doimirea lui, a fost așa de
frumoasă așa de tristă că mo-
șul și-ar fi umplut pipa lui
numai cu lacrimi bătrâne — fe-
tele ascultau înlemnite iar ne-
vestele cu gândul la soțorii
lor plecați pe front își șter-
seau ochii pe furia..

În seara aceea Strajă a cân-
tat cu glas de arhanghel..

Nu știam ce i se întâmplase,
nu știam nici ce spune răva-
sul primit.. dar am aflat, mi
l'a arătat la toți.. Serja:

— „Sora ta, Ada ta cea dul-
ce, a murit eri.. te-a chemat
tot timpul”..

Strajă copleșit de gânduri
triste privea în gol.. n'aruse-
se parte măcar să-și vadă so-
ra mult iubită..

Îl mângâiau cu toții, spu-
neau glume ca să-l înveselim
dar n'a fost chip..

Odată Ńmi povestea el de
dragosta începută în Transil-
vania.. eu o fată cu ochii al-
baștri și coșta bălană.

Retragerea noastră le-a ză-
dărnicit legătura — fata a
fost prinsă de liște și batjoco-
rită, iar Sergentul cu glasul
de aur a pierit vitejește în
luptele de la Susai.

Cinstesc pe viteaz tipărin-
du-i caetolul cu însemnări
căci lespeda de piatră, nu
poate înecua într'un mormânt
uitat nici gândul unei suferințe
și unei fapte mari..

Cesar Pruteanu.

VORBE de CLACA

Mai acum o săptămână
Întro zi pe înserat
Mă șoptit privighetoarea
Basmul fetii de 'mpărat.

Nu e lungă întâmplarea
Și nu este barem nouă
Dar e-atâta de frumoasă
Că e-o povestesc și voad.

Voi s'o ascultați cucernic
Ca pe-o pildă din scriptură
Că de nu, sosește smeul
Peste noapte, și vă furd.

Și vă duce în pădure
Întro peșteră adâncă
Și în oarba-i răcomie
Pân' la unul vă mândă!

Răzi Marine?... Răzi de mine?
Crezi că eu v'ndrug minciună..
— Măi băiete, astea-s vorbe
Apucate din bătrâni!

Și ce-au spus odat' bătrânii
Este sfânt... s'o știi de-acum
Ei văzură multe lucruri
Străbătând al vieții drum!

Ei credeau în cele sfinte
Și în diavoli.. și în stihii..
Voi rădeși de toate astea
Dar vă bert.. sunteți copii..

Ei.. s'acum să spun povestea?..
Ba s'o las pe mâine seară..
E târziu.. auzi cocoșii
Trămbătând a doua oară!

I. Neagu

AMINTIRI DIN RĂZBOIU 1916

Pajură însângerată

SERGENȚUL STRAJĂ ION

de Cesar Pruteanu

Un caetel cu însemnări, cu a-
mintiri din războiu, am primit
pe creasta muntelui Retevoiu
— în luptele crâncene de la
Susai.

L'am relat în toamă în po-
vestirea „Căminata”. Cătându-le
a-ți - cumosec, întâmplările
mai de seamă din întâia parte
a războiului nostru dar nu cu-
noașteți pe acel, care, având
la îndemână o fărâma de timp
liber a însemnat în rânduri do-
prinse de vârtejul unor clipe
de isbândă.

Am avut fericitul prilej de
al cunoscut, a fost un tânăr
seminarist din Muscel. În haj-
ne de ostas cel prindea de mi-
nime cu gălăniul de sergent
caj ceântea harnic pe umăr,
îngrădind de „secțioara” lui ca

un bun părinte, a dat dovezi
de aspră vitejie..

În însemnările sale, când
vorbeste despre luptele la ca-
re a luat parte — aproape nici
că vorbește despre el și oco-
lind domol clipele pătate cu
focul gurilor de tun, pare în-
dragit mai mult de firea ce-i
desfășoară înainte tâpsanele
smăltate cu flori în fel și fel,
crângurile chenăruște de un
înserat de toamnă și dorul o-
chilor albaștri ce i-a lăsat în-
lăcrimați în sat.. Uită că e în
războiu, uită că a doua zi doar
tranșeul va fi singurul adă-
post și-n înșălărea frumoase-
lor cuvinte întemeiază în scris
mai mult starea lui sufletea-
scă, gândurile, dorurile ce se
sbat zadarnic în pieptul lui
de vultan tândr..

SCRISORI

DESPARTIRE

de LUCIA ȘERBĂNESCU

Du-te, du-te!.. Numai arunca
nici o privire înapoi.. n'ai ce să
vezi. Totu-i stins, totu-i pierdut.
Zadarnic ai căuta să citești ce-a
fost odată, în cenușa rece a iubi-
rei noastre.

Din focul de odinioară nici o
scântee numai lăcrește, iar din
comoara de vise și iluzii nimic n'a
mai rămas.

Du-te, du-te.. așa a fost scris.

Din rîsul meu, atât de dulce și
duios, m'am trezit singură pe un
drum trist și pustiu. În cotro s'o
iau? Spre Răsărit? Într'acolo sbru-
raseră odată gândurile mele, dar
n'au putut ajunge.

Spre Apus?... Spre el, se'n-
dreaptă toate dorințele înfrânte,
toate visele cu aripele rupte.

Spre tristul și vecinicul Apus,
spre el voi porni și eu..

În juru-mi toamna plînge și
ca lacrimi oad, cad mereu frunze
offlitate, acoperind ca într'un lîn-
toșu pământul înfiorat.

A murit iubirea noastră odată
cu frunzele, odată cu ultimile raze
care blînd mai încălzese pămân-
tul, odată cu lîjmile pasări care
plecând, se pierd în ceața zării.

A murit și toate-mi par că
plîng: foile pălîte ca și suspinele
vîntului care se tîngue.

Dar peste puțin frunzele iar
vor inverzi, razele iar vor străluci
pasărilor iar se vor întoarce cu
doruri și cântări, numai Ea,
nu va mai revînta niciodată.

Subț cerul trist și întunecat al
toamnei: văd o umbră luminoasă
care se depărtează plîngând.. e
trecutul nostru drag și curat care
pleacă pentru totdeauna.

Du-te.. n'avea nici o părere de
rău. Nu e zadarnic să plîngi un
mort? Crezi că lacrima și regretul
ar putea reîntoarce din cale-i ceea-
ce se duce? Înainte ar fi trebuit
să plîngi, acum e prea târziu.

Nu te gîndi la ceiazo lași în
urmă-ți îl pasă vîntului de frun-
zele ce le zvârle în tîină? Îl pasă
valulul mării de rămășițele ce le
aruncă pe mal? Îl pasă morții de
jalea ce-o lasă în urmă-și?

Deci ce să-ți pese țiel..

Du-te înainte.. reîncepeți viața
dacă poți. Mai fă-ți vr'un vis, mai
făurește-ți vr'o fericire, dar gîn-
dește-te că toate vor sfârși la fel.
Cît despre mine, îmi voi refăce și
eu viața. În ce fel, nu știu nici ru
mă știese s'o știu.. Dacă m'ași
gîndi mai mult, poate că aș plîn-

ge, și nu vreau.. lacrimile sunt
zadarnice

De altfel nu mai sunt țigăță o-
menească, ci un obiect pe care ori-
cine ar putea să-l mute dintr'un
loc într'altul. Numai am nici o
voință, nici o dorință, nici o cre-
dință. Mi-e egal de-aș fi fericită
sau nefericită. Nu mă voi gîndi la
ziua de mîine după cum, nu mă
voi gîndi niciodată la trecut. Ni-
mă, nici odată nu-mi va putea
șterge zîmbetul încremenit pe
buze și nu-mi va putea aduce o
lacrimă în ochi. Aștept zjele să
vie și să treacă ducând cu ele via-
ța-mi plină de pustiu și nepăsare.

De va fi cerul senin sau întu-
necat, sau de vor fi spini sau flori
în calea mea, eu tot voi merge
înainte așa cum sunt acum, sunt
opera ta, săpată în piatra durerii
de dalta ticăloșiei tale.

E groaznic să crezi că trăești în-
tr'o grădînă plină de flori și de
lumină și să te trezești de-odată
într'un pustiu trist, înfiorător de
trist, unde la fiecare pas te lovești
de crucl și morminte sub care
dorm zdrobite vise, iluzii și do-
rinți

Mi-e sufletul mort. Înțelegi tu
ce-i asta? Să nu mai ai încredere
în nimic, să nu mai ai nici o spe-
rență, să răzi când alții plîng și
să plîngi când alții rîd.

Să-ți dai seama că mergi spre
moarte, și să n'ai nici un regret
de viața care o părăsești. Să nu
poți lua cu tine, în întunericul
care te așteaptă nici o amintire
de fericire sau de durere chiar.

Sufletu-mi e ca un templu pă-
răsit în care numai răsună cântă-
rile și rugile de odinioară.

Zadarnic ai bate la poarta lui!
Mi-amintesc acum un basm, pe
care mi-l povestea bunica.. bas-
mul ei cel mai drag. Ascultă pu-
șe, câteva crămpee din el.

„E mult de atunci. În odată
măcă, la gura sobei, pe când a-
iără vîntul urla pîlmînd pomii
desfrunziți, cu capul culcat în
poale, îl ascultam glasul mol-
cum și duios..” Era frumoasă fata
de împărat iar el, un mîndru fe-
cior de eral. Ea l'a iubit, cum lu-
bește fata pentru 'ntăia oară.

Într'o zi dorul de pribegie îi
cuprinsese și fără de veste, pe o
noapte cu lună plecă c'o navă de-
partie pe mări.

Ea-l așteptă o zi, două, un an
— pe tîrîmul mării, ședea nemul-
cată privind, doar s'o lvi o pînză
departe, în zări.

Dar într'o zi, privind perdută
spre undele verzui, prinse a rîde,
a rîde cu hohot, de răsuna văzduh
și mare. Era nebună

Atunci iată, că pe valuri sta-
rată o navă, venind ca o săgeată.
Este El, cel plecat de-atîta vreme.

Departie în lumea plină de vije-
lă patimilor, nu putuse uita sîru-
tul curat al aceleia care-i aștepta
și de-acia se 'ntorsese

Dar când o chemă pe nume,
cînd vru s'o cuprindă în brațe ca
îi spuse, privind-o năucă.

— „Nu, nu ești tu cel plecat.
Dacă m'ai fi iubit, n'ai fi putut sta
atîta departe de mine. Nu, iubitul
meu era altul, l'aud din fundul
mării, îndurerat cum mă chiamă.

De mult, tot mă chiamă, dar nu
sosise ceasul.. acuma a sosit..

Și ca purtată de aripi porni pe
apă mării, care plină de mîlă, de-
chizîndu-și sînul, o cuprinsese în
brațele-i umede și reci.. asta e
povestea.. ai înțeles-o? cum aș
mai putea recunoaște în tine, vi-
sul meu de odinioară.

Du-te.. de ce ție ochii turburi..
ori plîngi. Ți-am spus, zadarnic e
să plîngi un mort. Vom merge a-
mîndol pe drumuri deosebite și
nu ne vom mai întîlni, decît poate
cerlo sus, cine știe de va fi vre'uo
loc de dreptate.

Eu îmi iau drumul, colo spre
Apus.. Răsăritul e prea departe..
ce-a fost de mult s'a dus!

Lucia Șerbănescu

CORIJARE

(gîimă) autentic

Profesorul: Cîte picioare se
găsesc la podul de la Cerna-
voda.

Răspunsul: La podul de la Cerna-
voda este.. (fără să-l lase să ter-
mine profesorul îi atrage aten-
ția).

Profesorul: Sunt, mă boule, că
este mai multe picioare.

C. Nedelcescu-Zlotești

E mult de-atunci

*E mult de-atunci de cînd am plîns
Înfiorași de-atît noroc,
O! cu cît drag și cu cît foc
La pieptul tău m'ai strîns!*

*Era'n amurg și-am stat așa
Și nu ne-am spus nici un cuvînt
Ș'al inimelor jurămînt
Doar luna poate-l pricepea.*

*Ne-am pomenit rîzînd apoi
Mirîndu-ne de-atît pustiu,
Era'ntuneric și tîrziu
Și nu eram decît noi doi.*

*Și amîndoi ca într'un gînd
Noi pătimaș ne-am sărutat
Și ne-am trezit așa de-odată
Înlînțuiți și tremurînd.*

*Apoi ce nepătruns mister!
Ne-am deșteptat abia în zori
În cîntec de privighetori
Cînd soarele era pe cer.*

*Și-am stat o clipă'ncremeniți
Privindu-ne tăcut, sfios,
O! era visul prea frumos
Și prea curînd am fost treziți.*

Aneta Dimitriu-Țepeș

NELEGIUIRE

de Petrică Chirulescu-Budești

În fiecare seară, dacă treceam pe cărarea dela marginea pădurii, nu se putea să nu mă întâlnesc cu moș Dumitru, un bătrân tare de treabă, cu o vorbă care te ademenea dela prima dată, cu niște ochi mari și albaștri din care isvora o privire neșpus de blândă ce îți pătrundea adânc în suflet.

De când m'am pomenit așa îl știu; o viață întreagă pădurar; o viață întreagă nu a trăit decât numai pentru pădure. Casa și-a făcut-o nu-i vrbă la margine în spră sat, că de, mai trebuia să fie și el cu lumea.

Ziua își lua ciomagul lui și pornea de se infunda în pădure, gândindu-se cine știe unde, poate la vremile apuse pentru totdeauna.

Îmi era drag moș Dumitru, căci după ce mi se ura rătăcind singur pe cărările pustiale ale pădurii, mă întorceam la el, unde îl găseam șezând pe un scaun rotund cu trei picioare, într'un loc care părea a fi sfânt. Trăgea cu poftă din pipă și îmi spunea multe lucruri din trecut. Avea un farmec dureros când povestea unele crâmpes din viața petrecută la tinerețe în pădure.

În seara asta trecui ca de obicei și pe la el, dar lucru de mirare, lipsea și el și scaunul. O creangă ruptă cădea cu foile ei vestede tocmai pe locul drag al moșului. Mă plimbai puțin și mă întorsei spre casă.

Când să trec în sat, mă abătui și pe la casa lui, — o odaie și o tindă dărăpănată — îl găsii șezând pe prispă și trăgea cu putere din pipă.

— Bună seara moș Dumitru, dar ce ai? de ce nu te-am mai găsit la pădure?

— Păca țele mele ale multe domnule, de ce nu mă la Dumnezeu acum să nu mai văd nelegiuirile omenești! Auzi d-ta domnule să tae ei pădurea, pădurea asta care așa am pomenit-o. Cât trăi bietu Conu Costache, nimeni nu s'a băgat pe ea, dar acum, „moșii bria” ăstia cum zic ei, au vândut-o, au vândut-o pe bani mulți ei că.

— Cum moșule, au vândut pădurea?

— Da, au venit uni astăzi,

au măsurat pe acolo și să vezi lucru ciudat, s'a întâmplat să fie cinci zece de metri tocmai acolo unde ședeam eu și au rupt creanga unde mi atârnam traista cu mâncare. Tocmai acolo!... și moș Dumitru rămase gânditor — auzi d-ta

pădure. Nu știu, poate de asta, să fiu eu trist, când mă gândesc că mâine, poimăine voi vedea-o în sferturi. Unde vor fi vremurile de atunci!...

O amintire dutoasă făcă ca o lacrimă să-i imbaie geana:

— Ce te leagă moșule, nu îmi spui mie?

— Cum sunt eu în seara asta, mai că țiași spune-o. Dar mi-e frică că răzi de mine.

— Se poate, când am mai râs eu de d-ta și apoi să-ți

vut 10 ani. Era tare frumoasă, avea un păr ca pana corbului și ochi negri ca muștele.

Bărbatul Ilincăi murise cu un an înainte când boerul cel bătrân veni în sat și întâlnindu-se cu biatu țalca îi zise:

— „Măi Vasile am auzit că ai un băiat vrednic nevpe mare, nu mi-l dai mie să-l fac pădurar, căci ști bine că Gheorghe muri acum un an, iar cel del-băgai în urmă a plecat”.

— „Să vedem boerule ce o zice el, îi zise țalca, și apoi îl trimit la d-ta.

Seara când veni acasă, începu să-mi spue, uite așa și pe dincolo, că e boerul bun și face așa și pe dincolo, în cât mă hotărâi să primesc.

A doua zi dimineața, m'am dus la curte și i-am spus cine sunt și ce vreau.

Boerul s'a uitat la mine și a spus că-i plac, apoi mi-a spus tot ce aveam de făcut și îmi dete și o pușcă, ca să semăn și mai mult a pădurar.

Când să plec îmi spuse că pe lelea Ilincă s'o las să facă tot ce-o vrea, căci a avut un bărbat bun și harnic și a tinut mult la el.

După prânz mă și dusei să dau b raită pe la pădure.

Prin dreptul colibeii mă abătui într'acolo ca să-i spun și lelei Ilincăi, dar înăuntru nu găsii decât pe Aristina singură. Am șezut puțin la sfat, însă ea la fiecare vorbă lăsa capul în jos și se făcea roșie ca macul. Era tare frumoasă Aristina!

La plecare îmi zise: „Să mai vii și pe la noi Dumitru că nă-i urât și să vezi ce bine o să-i pară mamei.

— Mai viu Aristino”.

M'am dus chiar a doua zi, m'am dus și a treia zi, m'am dus mai în fiecare zi și era și nu era lelea Ilincă acasă.

Și cum era frumoasă, eu nu eram de lepădat, ne-am apropiat din ce în ce unul de altul și între noi s'a încins o dragoste nebună. Când plecam dela ea și veneam acasă să mâncăm, cum mâncam așa, deodată rămâneam cu privirea pironită pe masă, iar limba îmi scăpa din mână; par'că tot o aveam înaintea ochilor.

Noaptea când răsărea luna, plecam împreună pe potecile știute numai de mine și ea și acolo în mijlocul pădurii, în freamătul ușor al copacilor, unul în brațele altuia, dam drumu dragostei în toată vocea ei.

IN CIMITIR

*Pierdut și dus pe gânduri în tristul cimitir,
Treceam visând aproape, pășind printre morminte;
Deoparte monumente și cruci — icoane sfinte —
Relicve nestirbite din vremuri de martir.*

*În cripta mare, tristă a negrului mormânt,
În liniște ard candelile ce'n noapte mut veghiază;
Și cripta neagră-atuncea în roș o'mpurpurează...
Târziu se sting și candelile când blând adie-un vânt.*

*Sus luna se ivește prin norii fini subțiri
Și lung ea priveghiază cu palida-i lumină:
Pe după cruci apare când luna se inclină,
Figuri vizionare cu mari și reci priyiri.*

*Și dulce vântu-adle și clatină domol,
Uitarea din morminte cu tristele-i poeme;
Eu simt adânc acuma miros de crisanteme,
Când păsări mici de noapte de sus coboară'n stol.*

*Când mort voi fi odată — căci trebuie să mor —
Eu voi dormi atuncea la cap cu flori albastre;
Mormântu-mi va fi simplu, eu nu voi fi flori din
glastre,
Ci-o candelă aprinsă să-mi fie veghetor!...*

George Baiculescu

să tae ei pădurea, pădurea asta de care sunt legate atât de multe, eu credeam că nici odată n'o să se întâmple asta.

— Nelegiuire!

— De ce nelegiuire moșule, îl intrerusei eu din cugetare.

Deși șt'am că pe bătrânii aceștia anevoe îi scoți dintr'ale br.

— O, cum să nu fie, în pădurea asta când eu turcii... ei dar nu ț-am spus eu de asta și câte, ce le-ai uitat?

— Ba nu, așa e.

— Dar pe mine — și moș Dumitru tăcu o clipă — pe mine mă leagă alt ceva de

spun drept tare-mi plăci când te aud vorbind.

Își răzîmă cotul de un scaun mic, se uită drept în ochii mei, ca și când ar fi vrut să-mi spună încă odată să nu rîd de el și începu așa cum numai bătrânii știu să înceapă:

— Când eram cam de vreo două zece și unu de ani, în marginea pădurii, acolo unde mă găseai mai întodeauna, era o colibă.

În coliba aceea locuia lelea Ilincă, femeie nu tocmai așa în vârstă și avea o fată; pe Aristina, Aristina să tot fi a

Ii desfăceam părul, o descheiam la Piept și o sărutam nebun pe sâni, pe gât și pe ochi.

Imi culcam capul în poala ei și ascultam cu gândul dus, un cântec domol, un cântec dulce ce ea îl presăra în liniștea nopții, pe când eu mă pierdeam încet-încet de dor. De câte ori nu ne-a găsit dimineata astfel!

Nu puteam să măi trăiesc fără să văd și să mă vadă în fiecare seară.

Dacă lipseam vreodată, toată noaptea nu mai avea aștămpăr gândindu-se ce voi fi pățit de n'am venit. De câte ori nu mi spunea că tare-i teamă că n'o să se bucure mult de dragostea noastră, dar eu n'o înțelegeam. Vedeam viața veșnic tânără.

Intr'o seară a venit la mine tristă, zicea că o doare capul, că poate o avea friguri și nu mai știu ce.

A doua și a treia seară, n'a mai venit de loc și nici eu nu m'am dus pe la ei.

A patra când m'am dus, am găsit-o bolnavă greu, nu mai mă cunoștea.

Mamă-sa începu să mă bo-

cească „moare Aristina, Dumitru”.

Am rămas ca trăznit, picioarele mi s'au înmuiat și am căzut pe pământ...

A trecut multă vreme de atunci, d'atunci eu am trăit numai cu amintirea ei, am trăit numai pentru vorbele șoptite altă dată, când ședeam unul lângă altul și ne sorbeam cu drag din ochi. Acum ea șade îngropată sub stejarul cel gros, unde m'ai întrebat că de ce este crucea aceea...

— Așa o și dăta n'ai vrut să-mi spui.

Mamă-sa după șase săptămâni de la moartea fetei, a plecat și n'am mai aflat nimic de ea.

Acum o să se tace pădurea, o să se ducă și amintirile mele, cu ce voi mai trăi?... Și moș Dumitru tăcu.

Fără să mai spun ceva îi dăduni noaptea bună și pornii spre casă, gândindu-mă la Aristina, fata aceea tare frumoasă cu părul ca pana corbului și ochii negri ca murlele.

P. Chirculescu-Budești

MICHEL PROVINS

Fermecătorul

Trad. de GEORGE COMĂNESCU

EL. — De 30 de ani, de fișie admirabil menținut de igienă, în realitate destul de atins în puterea sa de viață, cu toate aparențele sale de tinerețe; de o superioritate și eleganță rafinată, în privirea și surâsul lui, cu seducțiunea fermecătoare de om care știe cu siguranță darul poeziei.

Prin cariera sa strălucită, devenit unul din primii noștri diplomați, lăsase, în cele patru colțuri ale lumii, în toate mediile mondene străbătute de el, dăre de amor.

EA. — De 24 ani; mai mult decât frumoasă, atrăgătoare prin finețea foarte plăcută a feței sale, înconjurată de un păr blond și prin blândețea particulară a ochilor săi. De o inteligență foarte pătrunzătoare, cu adevărat mare. A suferit ca și alți, cu toată rezistența sa, influența fermecătorului. Din ferice, ea a putut să-l facă bărbatul său pe acest om măscat mai mult pentru a fi amant.

Căsătoria, care a fost aproape un eveniment internațional datează de o săptămână, și de două zile, sunt sosiți la Palermo.

Dimineata, către orele nouă, în haină de primăvară, toaleta deja ireproșabilă, pătrunde în camera soției sale, care așezată pe o canapea, privește visătoare golful scilipitor.

EA. — (Intorcându-se veselă). — Cum dumneata? și nu vii numai decât?

EL. (oprit pe pragul ușei). — Vă privesc! Sunt sub farmecul unei viziuni!

Fata dumitale înconjurată de lumină, ca și încadrată în fereastra larg deschisă, iar acolo în fund, marea albastră... este minunată!

EA. (cochetă). — Este deci mai bine să privești, decât... să îmbrățișezi?

EL. (venind la ea și depunându-i o sărutare pe păr). — Acum te îmbrățișez!

EA. — Știi să economisești desmierdările.

EL. — Din contră, le satisfac pe toate unele după altele... Nu pierd nici o plăcere.

EA. — Știu că ai arta de a-mi spune lucruri plăcute... Dar, sunt deja orele zece și nu pareți grăbiți?...

EL. — Nu puteam cu toate

acestea să intru la dumneata fără...

EA. — ...Fără să fii într-o ținută ireproșabilă, nu este așa? Pentru ce atâtea mofuri spre a se iubi? (Surâzând). Cât despre mine, îmi pare că nu-i făcut protocolul.

EL. — Cum puteți să-mi faceți muștrări, scumpa mea, de această nuanță de respect, pe care o pun în amorul meu pentru dumneata?

EA. — Nu l'ați avut pentru altele?

EL. — Ei bine! tocmai!

EA. — Eu nu știu multe! Este în amorul, așa de nou pentru mine, o mulțime de lucruri pe care nu le deosebesc încă... Totuși, îmi închipui că purtarea dumitale trebuie să fie mai bună!

EL. (pentru a nu-i răspunde, depunându-i o sărutare pe gât). — Nebuno!

EA. (gentilă, atrăgându-l lângă ea). — Așezați-vă puțin, aici, lângă mine, ca să vorbim. Iată aproape douăsprezece ore de când nu te-am văzut domnule? Pentru ce nu vei deci, amice pe care îl ador, să-mi dai ceea ce ți-am cerut ieri?

EL. — Despre cameră?...

EA. — Da, despre cameră. Este admisibil ca soții căsătoriți de opt zile să doarmă în camera aparte, ca suverani?

EL. — Dacă îmi impun acest sacrificiu, împotriva lăcomiei mele, v'am mai spus-o, o fac pentru prevederea viitorului.

EA. — Deci când ești foarte lacom de ceva, îl guști mai întâi, fără să te neliniștești de viitor!... Și apoi, ce, viitorul?... aveți frică că avem să greșim neapărat? Te asigur că pentru mine...

EL. — Se spune totdeauna acestea. Inșă, te asigur, și eu, că pentru dănuirea fericeii noastre, pe care o vreau foarte lungă... aceasta este mai bine!

EA. — Aveți experiență, fără îndoială, însă eu sunt sigură că nu mă voi lăsa de loc de a nu fi totdeauna pe lângă dumneata... Unde vedeți deci neajunsul unei astfel de intimități?

EL. — În deprindere!

EA. — Obiceiul lucrurilor bune, nu este neplăcut! As-

SONET

Treceau ursarii despueți pe stradă
C'un urs le-at c'un lanț la gât de-o șgardă;
O ccață de copii slujeau de gardă
Și oameni mulți veniseră să-l vadă.

Iar când stăpânul prinse ca să-l ardă
Sărea sârmanul urs ca la paradă;
Stau gata câinii toți să se repeadă
Să sfășie dihania bastardă.

Indușat m'oprii atunci din cale,
La jocul lui privii mult timp cu jale,
Cum toți râdeau, lovindu-l cu piciorul...

Ș'n ochii mei se perindă poporul,
(Sau — dacă vreți — eu am văzut ilotui)
Ce nu-și cunoaște nici acum despotul.

VICTOR DIMITRIU

culță-mă, este încă un alt lucru care îmi pare foarte dulce, și pe care mi-l refuzați, nu știu pentru ce: aceasta este de a ne zice „tu” în loc de acest „dumneata” oficial, care îmi face la fiecare frază, impresia unui curent de aer înghețat trecând printre noi!

EL. — Credeți-mă însă, aceasta este o minunăție precauțiune, pentru că „tu” în oarecare momente să ne pară mai plăcut!

EA, (cu un suspin). — Inșă, Dumnezeule mare, ce de motive? ce de precauții!

Amorul este deci o șofă atât de rară de se economisește până în acest grad? Este curios, eu nu mi-l închipuiam așa!

Mi-l închipuiam, din contră, că este un câmp de primăvară, presărat de flori, unde voi putea să mă satur fără cocoteală, ca și un mânz ce-lă de iarbă proaspătă! Rîsete? Da, văd bine că nu este așa, pentru că cu toată nesfârșirea câmpului, adunați cu grijă fiecare ramură de drăgoște, ca pentru un curs de arborizare!

EL, (puțin rece). — Sunteți nostimă!

EA. — Da, sunt nostimă! Să nu-mi acordați nimic!

EL. — Ce s'ar întâmpla deci, în faimosul dumitale câmp, dacă, într'un anolimp, tot s'ar cosi?

EA. — S'ar întâmpla, ce se întâmplă totdeauna într'un asemenea caz: acesta ar da naștere noii!

EL, (ridicând ușor din umeri, merge să ia din mâinile stăpânului hotelului, voluminoasa corespondență pe care aduce). — Iată ce vă va distრა!

EA, (minunată). — Ce corespondență!

EL. — Aceasta, ne-a urmat dela Paris.

EA, (răscolind grămada). — Nimic pentru mine? Ah! da, o scrisoare dela mama, (deschizând-o). Sărmana mamă! Ea vrea să-i spun, prin telegramă, dacă sunt fericită!

(El o atrage ușor lângă el și o face aproape să leșine sub aplicarea unei sărutări foarte încusite).

EA, (cucerită). — De ce sunteți răutăcios? Mi-ați pus imediat răspunsul pe buze! (Revenind la vraful de scrisori). Vreau să știu ce este acolo, înăuntru... Să privesc toate acestea... am drept... (Examinând). Nimic alceva, decât scrisori dela femei... bărbați nu vă scriu niciodată?

EL. — Rar!

EA. — Plicuri de toate for-

mele, ceară de toate culorile, mărci din toate țările... și o infinitate de parfumuri...

(Ea miroase câteva scrisori).

EL. — Trifoiul verbină? orchidee?

EA. — Pariez, că este mai curjind tămăje. (Deschizând prima scrisoare).

„Oarecare amintiri sunt deci mai neînsemnate decât nuanțele unui pastel? Fiți fericit cu toate că chiar... Semnat: „Ghi-

lartă!... Se pare că a fost ceva între această femeie și dumneata?

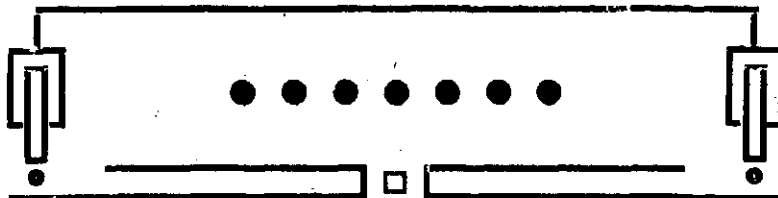
— EL. — Și dumneata crezi tot ce mi se scrie?... Aceasta nu este nici chiar semnată!

EA. — Ba da, da... Gladys. (Privindu-l). Și știți foarte bine cine este?... Nu mă mințiți!

EL. — Ce vă privește?

EA. — Vreau să știu!

EL. — O americană, soția unui consul, pe care l'am cu-

*Mi-ai spus, că eu sunt cel dintâi
Ce gura ta am sărutat.
De-o fi așa sunt fericit! că'n veci de veci
De tine Dumnezeul meu, eu n'o să fiu uitat.*

*Mi-ai spus, că fără voia ta,
Te-am sărutat și îndrăgit
De tine sunt, fără ca tu să mă'ndrăgești,
Și mult a-și vrea din mila ta să pot să fiu lubit.*

*Dar nu cred, ce-mi vorbești nu-i drept.
Din a-l privirei tale joc
Am înțeles și'nca prea mult, că sunt lubit
Și'ndrăgostit și ne iubim coprinși de-același foc.*

*Din gură mi-ai vorbit, da, știu.
Dar înc'al inimei cuvânt
Nu'l-ai rostit și oricât ai vorbi de mult
Eu știu și pot să-ți spun c'al inimei cuvânt e sfânt.*

*Aștept deci glasul cel ascuns
In pieptul tău și răbdător
Voi aștepta și ceasul ceta va veni
Și sufletului meu va fi, un rai fermecător.*

Delaest.

ka". (Intristându-se): Cine este aceasta?

EL. — O tânără domnișoară rusoaică, de familie mare pe care am cunoscut-o la Petersburg.

EA. — Cărui a i-ați făcut curte?

EL. — Nu, dar ea își închipuia, pentru că am fost amabil... Nimic serios, vă asigur!

EA, (luind o altă scrisoare). — „O ultimă sărutare, un mi vis pe care îl păstrez! „R. M. Stockholm”. Aceasta nu are aerul de a fi închipuire? (El face un gest). Nu vă apărați. (Deschizând o altă scrisoare). „Voi merge astăzi la liturghie, „să mă rog pentru dumneata... te ert”. (Mișcăta). 14 Martie... ziua căsătoriei noastre! Te

noscut la Washington! (Voind s'o oprească). Inșă, vă rog, la ce bun să continuăm?

EA. — Vreau!... Mă instruesc... (Deschizând încă). Ah! aceasta este multumită! „Urările mele cele mai sincere”. Semnată: „O aventură din Veneția”. (Citind alta). Aceasta este sigură de ea însăși: „Nu mă tem de comparații”. „Amalia...”) Și aceasta îmi pare mai curând veselă: „Tot întâmplarea, „scumpul meu, te-a căsătorit. — F. F. Bordeaux”.

EL. — Inșă aceasta este absurd... Nu mai vreau!

EA. — Lăsați-mă... Iată un plic verde, care mă ispitește. (Privind marca). Ceylan! Drace... până în Asia! (Citind).

„Amicule, vă aduceți aminte de o seară petrecută pe yachtul lordului Gray, unde mi-ați spus, părăsindu-mă, versurile lui Musset:

„Și uitarea vine la inimă ca și ochii la soare. Vedeți că inima mea nu doarme de tot, pentru că ea se gândește să te felicite”. (Mototolind scrisoarea). Aceasta este cu adevărat extraordinară!

EL. — Am fost nedrept, lăsându-vă să le vedeți!

EA. — Nu aveți, cu toate acestea, aerul supărat!

EL, (împiedicând-o de a lua altă scrisoare). — Nu... destul!

EA. — Pentru că și celelalte trebuie să fie tot asemenea, nu este așa? Să văd cel puțin țările de unde vin! (Privind fără a le deschide). Bruxelles, Viena, București, Cairo, Tunis, New-York, Montevideo!... Lumea întreagă!

EL. — Sunteți supărată?

EA. — Totuși, nu pot să fiu veselă... Ah! una dela Paris!

EL, văzând-o, cu iuteală. — N'o citiți!

EA. — Pentru ce? Recunoașteți scrisul? Inșă, de altfel, îmi este adresată... Priviți!

EL. — Vreo anonimă rea!

EA, (deschizând-o). — Să vedem! „Doamnă, deși nu vă cunosc și nu am motiv să am necaz pe dumneavoastră, totuși, țin să vă dau un sfat. Acela pe care l'ați luat în căsătorie, a adorat, a petrecut cu inima... altora, și s'a retras rar din fața unui capriciu, pe care îl credea original. El ar putea să aibă gustul de a numi pe copiii dumneavoastră, dacă veți avea, Petru și Jeana... Nu o faceți. Omul dumitale, este așa de ușor, încât poate nu-și va mai aminti după aceea, dacă i-a avut cu dumneata... sau cu mine”. (Foarte întristată). Aveți dreptate! Aș fi făcut mai bine să n'o citesc!

EL. — Cum, credeți ce se scrie?

EA, (cu seriozitate). — Ați putea să-mi dați cuvântul că această scrisoare este o minciună? (El păstrează tăcerea). Nu?

EL. — Permiteți-mi cel puțin să vă explic...

EA. — Să-mi explicați, ce? Da sau ba? Și apoi, nu, nu îmi explicați nimic! Nu mai vorbiți! Îmi face rău. Luați-vă toate scrisorile... Vă jur că nu le voi mai cere nici odată să le văd!

EL, (foarte plătisit, vroind să fie iubitor). — Înțeleg scumpa mea, că sunteți nemulțumită, rănită! Este, din parte-mi, o stângăcie că nu v'am

cerut scuze, nu ar fi trebuit să vă rezist... Inșă lăsați-mă să vă spun, că nu puteam să mă abțin toată viața. Pentru aceea că trebuia să mă căsătoresc într-o zi... cu acela pe care nu o cunoșteam!...

EA. — Intre a te abține de tot și a juși în cele cinci părți ale lumii, este încă un loc pentru câteva economisiri!... Dumneata care le practici așa de bine, acum ce faci?

EL. — Inșă, eu nu v'am luat ca un hoț. Erați prea inteligentă și prea avertizată pentru ca să nu știți că eu

ROMANȚĂ

*Când luna plină, visătoare,
De după creste răsărind,
Pluti-va 'n liniștea-n nopțării
Deasupra apelor de-argint,
Tu vino la izvor în vale
Sub pomii tremătând alin,
O, vin pe calea presărată
Cu floare albă de mătlin.
Ridică-ți vâlul de pe față
Și mi-te las- ușor pe piept
Eu voi uita c'o veșnicie
Am stat pe gânduri să te- aștept.*

*Încet porni-vom pe cărare...
Ti-o spune doru-mi chinuit...
Tu'n cântec vei începe dulce:
Povestea 'ntâului iubit.*

*În cale flori și-oi presăra
În părul negru 'mbătător
Și fata mi-oiu ascunde 'n el.
În lumi de visuri călător.
Afund ne-om pierde în pădure*

*Șe'n urmă-om adormi ușor...
De sus să cadă-o stea și'n umbra*

*Sfios să murmure-un izvor.
Splintarus către Dora*

puteam să fi avut câteva mici romane?

EA. — Câteva romane! Mai bine o bibliotecă!

EL. — Iți închipui că eu nu mai sunt capabil să iubesc? Din contră... Cu toate că tinerele fete sunt naive și prea aprinse, voi ști, știu să iubesc!

EA. — Știți poate prea mult.

EL. — Vă jur că voi avea pentru dumneata pe care te-am ales, mângâierile cele mai plăcute, atențiunile cele mai devotate; nu este o senzație, o desmiardare pe care să nu vreau s'o gust lângă d-ta și cu d-ta, și vă jur că aveți inima mea întreagă. Pentru ce s'o muștri pe ea, care ți s'a dat toată?

EA (nervoasă). — Îi reproșez, că a fost prea mult răs-

foită, ca s'o pot cuceri! Inima dumitale este fără îndoială un lucru plăcut... un tablou rar... dar uzat în mâinile amatorilor, care l'au atins! Ea este ca marmora sfântului mormânt de la Ierusalim: uzată de buzele credincioșilor... Și iață, că acestea nu vă supără.

EL. — Este posibil?

EA. — Ah! Încep să cunosc surâsul d-tale! Încureat, iscusit, ca tot ce este arta dumitale! Un surâs făcut din vanitate și momeală.

EL. — Dar, d-ta analizezi așa de mult? Când ai învățat toate acestea?

EA. (încet). — În astă dimineață, privindu-vă!...

EL (rușinos). — Să plec! Cu atât mai repede cu cât este prea târziu... Și nu sunteți îmbrăcată... Grăbiți-vă! Vedeți acest soare care ne așteaptă, și toată această natură minunată, cu arborii săi de primăvară, florile sale, câmpurile!...

EA. (ironică)... Unde să mergem... să erborizăm?... „Suvénirul unei dimineți din Palermo”, „Sicilia”...

EL. (nevroid să pară atins, se face că râde și pleacă în odaia lui, trimetând-i o sărutare cu vârful degetelor). — Numai decât!...

EA. (cu o lacrimă pe marginea genei, privind ușa care se închide după el). — Am luat în căsătorie un trecut foarte frumos!...

BIBLIOGRAFIE

A apărut „Lamura” revistă culturală, cu apariție lunară, sub direcțiunea marelui nostru poet Vlahuță.

Primul număr, foarte interesant, are colaborarea câtorva pene frumuse în literatura noastră: Vlahuță, Iorga, C. Dumitrescu-Iași și a cunoscuților scriitori: Agârbiceanu, Nanu, Cralnic, Bulescoeanu, Lucian Blaga, Adamescu, Izabela Sadoveanu, V. Voiculescu și alții.

Text de 100 pagini cu două reșite reproduceri după Grigorescu și alte două vederi.

Abonamentul 50 lei. — Exemplarul 5 lei.

IN GEN HAZLIU

IMPOSIBIL...

Intr'un salonaș, elegant mobilat, Lenuta Niculescu, intinsă lenoș pe o canapea, cu capul pierdut în niște pernute moi albastre și roz, citește ultimul roman apărut.

Deodată, ușa se deschise și Julieta Dimătriu, o blondă încântătoare, de 23 ani, intră, îmbrățișându-și prietena.

JULIETA. — Ah! prietenă soumpă!

— LENUTA. — Ce ai tu, draga mea?

JULIETA. — Dac'al știți!...

LENUTA. — Spune-mi!...

JULIETA. — E așa de uimitor, că nici nu îndrăznesc să-ți povestesc.

LENUTA. — Ei haide! curaj! (îi dă un pahăruț cu lichior și apă).

JULIETA. — (îi bea). Am venit să-ți cer și un sfat.

LENUTA. — Grăbește-te atunci! Ori faci acela care chiamă pompierii după ce casa li aproape cu totul distrusă!

JULIETA. — În cazul acesta sunt în flacări!

LENUTA. — (Privind-o răzând). Exagerezi... Și-acum te ascult. Incepe!

JULIETA. — Tu ești convinsă? Sunt o femeie absolut cinstită.

LENUTA. — Ce-a mai curată

dintre soții, cea mai castă dintre mame. Atât de cinstită în cât refuzai chiar să te duci la bal: nu ți se părsea de loc convenabil să-ți expui sânii, ori gâtul gol. Te speriai când lui Apolon îi lipsea foaia de viță.

Roșeați ca o fetiță de treisprezece ani. Cărțile picante nu te atrăgeau.

Chiar bietului tău soț, îi permitesai numai îmbrățișările permise și ordonate de sfânta biserică.

Ei își îndeplinea datorile conjugale, ca un fel de rit sacru, neplângându-se de loc și găsind admirabilă această garanție de supremă virtute.

— JULIETA. — Da! Nu-l așa? Ei bine! Închipuește-ți că... nu, nu îndrăznesc să-ți spun.

LENUTA. — Haide, puțin curaj!

JULIETA. — Eu... eu...

LENUTA. — Ce? Ti-ai luat vreun amant?

JULIETA. — (încurcată). Da!... nu... adică!...

LENUTA. — Răzând. E amuzant ce spui!

JULIETA. — Nu-l adevărat, știu eu. E necuviincios.

Lenuta, prietenă iubită! (Urmează o tăcere). Tu cunoști pe Titu?

LENUTA. — Nepotul tău?

JULIETA. — Nepotul bărbatului meu.

LENUTA. — Tânăr, dragul, bine făcut care!...

JULIETA. — ...E acum de curând avocat. Cu ochi mari, frumoși, cu gura!...

LENUTA. — Așa dar... Titu acela care... (Ea râde).

JULIETA. — (aplecând ochii). Da! dar nu sunt eu de vină. Dacă l'ai fi văzut numai, așa gentil, așa elocvent numindu-mă atât de frumos mătușica lui iubită și strângându-mă ușor de mână!...

LENUTA. — Eil.. Eil!...

JULIETA. — Aproptindu-se a-

ZADARNIC

*Zădarnic răscolim trecutul
Cu mințile înfrigurate,
Furtuna vremii spulberat-a
Cenușa visurilor moarte.
Și'n suflatu-mi, robii durerei,
Au amuțit ca'ntr'un mormânt
Iluzii, doruri, suferințe,
La gândul trist, că nu mai sunt...*

*În ceața vremilor apuse,
Speranța, dragostea — nebună —*

*În vâl de lacrimi sugrumate,
Murit-au una câte una,
Și'n giulgiul negru al uitării
Îmbrățișând dumnezeirea
S'a stins cea mai frumoasă floare,*

*Și cea mai sacră—amintire—
Zădarnic bați înfrigurată
La poarta dragostei pierdute,
Ruina visurilor moarte,
Clădit-a stavili n'ntrecute...
Nici lacrimile, nici durerea,
Ce mi le-a dat destinul harnic:
N'o să-ți deschidă... deci, zădarnic
Încerci să'nvi un mort... zădarnic.*

Jean Vasiliad

tât de mine, ca nu îndrăznesc să mă dau înapoi de frică să nu-i displac..

LENUTA. — Ce suflet bun al!

JULIETA. — Și eram atât de înfiorată, atât de fericită, atât de mișcată... încât roșie de tot pierdută în brațele lui, nu auzi într-o zi nici măcar ușa deschizându-se!...

LENUTA. — Și?...

JULIETA. — Și unchiul Mihai intră binisor de tot.

LENUTA. — Și unchiul tău văzut cu Titu? (Ea râde).

JULIETA. — Da! Ingrozitor!

Îți amintești de unchiul Mihai?

LENUTA. — Nu-i acel bătrân Don Juan?

JULIETA. — Da! Nu încpe- nici o îndoială: va povesti totul bărbatului!...

LENUTA. — Și?
 JULIETA. — Fericirea mea nu era atunci cu totul sfârșită?
 Duel, scandal! Trebuia cu orice preț să-l fac să facă.
 LENUTA. — Și singurul mijloc de-a-l închide gura, a fost desigur o sărutare...
 JULIETA. — Ce puteam să fac!

LENUTA. — Dacă eram în locul tău, făceam la fel.
 JULIETA. — Dar unchiul deveni exigent...
 LENUTA. — Cum?
 JULIETA. — Ținea să mă vadă zilnic...
 LENUTA. — Nerușinatul.
 JULIETA. — Amenințând, că dacă nu îndeplinesc condițiile va povesti tot... Și atunci mamă dus.

Da, mă duceam, scumpa mea înfricoșată, inconștientă, neluând seama nici cel puțin să vadă dacă sunt ori nu urmărită sau recunoscută...

LENUTA. — Și-ai fost spionată?
 JULIETA. — Vai da! De maiorul Cerbu.
 LENUTA. — Ofițerul care-ți dedica mereu versuri?

JULIETA. — Și pe care nu le citeam!... M'a văzut intrând în strada Traian...

LENUTA. — In strada Traian?

JULIETA. — 360 bis, etagiul I. Știa deci secretul meu. Se va răzbuna desigur de indiferența, de răcoala mea.

Va povesti totul lui Nicu...
 Ah! nu, nu se va duce.
 Mă dusei la maior, mă aruncai la genunchii lui, îl implorai, îl conjurai să păstreze secretul. Ah! Ca și unchiul, el rămase surd la toate. Imi puse însă o condiție a mutizmului său...
 LENUTA. — Aceiași?

JULIETA. — Da! O primii ca să pot salva astfel fericirea sărmanului meu soț (!).

LENUTA. — Vai, drăguța de tine!

JULIETA. — Și trebuie să-ți mărturisesc că de data aceasta nici nu mi-a plăcut pe de-a-ntregul. Mi-era chiar plăcut.

LENUTA. — Mai departe.

JULIETA. — Maiorul era tânăr, era delicat... Ah! Vezi însă că scrisorile lui, pline de pasiune nebunească, pe care le așteptam cu atâta nerăbdare mi-au făcut mare rău. Inchipuește-ți: Intr'o zi, când tocmai imi veni o asemenea scrisoare și vroiam repede să o ascund, printr'o întâmplare nenorocită, ea căzu în mâna lui Paul... și Paul?...

LENUTA. — Care Paul?

JULIETA. — Secretarul soțului meu... o găsi, o citi. Am observat de îndată. Dacă-l va spu-

ne și lui?... Nul nul trebuie ca și el să tacă... Dar! cum?

Ah! ași da orice mi-ar cere...
 LENUTA. — Și n'a consimțit?
 JULIETA. — Ba da!
 LENUTA. — Biata mea prietenă!

JULIETA. — Dar ca și maiorul Cerbu, fu neprevăzător, imprudent la exces. Se uita așa de dornic la mine. Dacă ar fi zărit Nicu... Dar nul bărbatul meu era liniștit.

LENUTA. — Și?
 JULIETA. — Când Abdul, sluga credincioasă a bărbatului meu, turcul acela pe care l'a adus din Constantinopol... surprinse într'o zi pe Paul, când mă strângea în brațe...
 Ce să fac, să nu spună?
 Bani?... Dar dacă va cere mereu, se va lăcomi?

LENUTA. — Fii dragălaşe și cu el cum ai fost cu ceilalți.

JULIETA. — Imposibil, draga mea.

LENUTA. — De ce?

JULIETA. — E un eunuc!...

Ioan Toiu

Jocuri Distractive

1. PROBLEMA

de Virgiliu Florescu

Erau niște oameni foarte bogăți, ei se numeau: *nimeni* și *nimic*. „Nimeni” pleacă la Paris, „Nimic” la Berlin. Cine păzește casa? Casa trebuie păzită de unul din stăpâni ei. Cum?

2. JOC PĂTRAT

de St. Vasiliu

- ⊛ ⊛ ⊛ ⊛ ⊛ rege contimporan
- ⊛ ⊛ ⊛ ⊛ ⊛ căpeten, barbară
- ⊛ ⊛ ⊛ ⊛ ⊛ potrivnic
- ⊛ ⊛ ⊛ ⊛ ⊛ la case
- ⊛ ⊛ ⊛ ⊛ ⊛ floare

Vertical aceleași

3. ȘARADĂ

de Virgiliu Florescu

Prima parte de-o cătași
 Pe la case o aflați
 Partea doua de gândiți
 La munca câmpului găsiți
 Tot cavântu'mpreună
 ca meșteșugar e dat.

4. ȘARADĂ

Silaba întâi o spune
 O voce animală,
 A doua o vibrează
 O notă muzicală
 Și'n urmă amândouă
 Spus ele tatulor
 D'un fruct desfătător

5. ARITMOGRIF

de Zoe Dăi

8	7	4	1	8	5	8	8	țară
7	11	7	11					elev
5	8	12	16	10	4	7		la haine
7	2	10	8	16	17	4		un mediu
4	7	3	8	11	10	9	7	apăsător
8	5	3	5	8	12			lanță
15	9	15	9	8	11			pasăre
10	5	10						numeral

Inițialele și finalele de sus în jos dau gradul și numele unei persoane de actualitate.

Oricine vrea să se cunoască pe sine însuși sau pe cel cu care este în legătură de prietenie, afaceri, etc. să trimită un text scris cu cerneala și carte poștală cu timbre de răspuns

MARELUI GRAFOLOG VAN PICK

Str. MECET 5, București.
 În scriere se văd limpede inteligența, temperamentalul, caracterul și aptitudinile de cămin.

Următoarele deslegări, printre altele după ce numărul trecut era sub presă, le publicăm în numărul de față:

D-na Lia Zerlina și Al. Scărlatescu Saadu au deslegat jocurile: 3, 5, 6, 7, 9, 11, 14, 15 și 16.

D-na I. Scărlatescu a deslegat jocurile: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 14, 15 și 16.

D. P. Cazaianu a deslegat jocurile: 4, 5, 6, 9, 10, 11, 13 și 15.

D. C. Nedeleșcu-Zlofesti a deslegat jocul 3.

D. Jean V. Pavel a deslegat jocurile 14 și 15.

D. Bacher Samuel a deslegat jocurile: 5, 6 și 15.

Ioan și St. Vasiliu Bărlad au deslegat jocurile 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15 și 16.

Maria Stănescu Plocești a deslegat jocurile 15 și 16.

Constanța Bădulescu Călărași a deslegat 1, 4, 5, 6, 10 și 15.

